

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative research) เพื่อศึกษาวัฒนธรรมองค์การกับความผูกพันต่อองค์การ เพื่อศึกษาผลของวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การ โดยใช้แบบประเมินที่ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลทางเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากร (Population) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย ข้าราชการ และพนักงานจ้างของทั้ง 10 ส่วนราชการในองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จำนวนประชากร 524 คน (แผนอัตรากำลัง 3 ปี องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 8) พุทธศักราช 2559 ลงวันที่ 31 มีนาคม 2559, หน้า 11-41) ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากร ทั้ง 10 ส่วนราชการในองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

ส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สกลนคร	ประชากร		
	ข้าราชการ (คน)	พนักงานจ้าง (คน)	รวม (คน)
1. สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด	15	21	36
2. กองกิจการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	10	9	19
3. กองแผนและงบประมาณ	15	10	25
4. กองคลัง	20	16	36
5. กองช่าง	40	158	198
6. สำนักการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	15	112	127
7. กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต	12	24	36
8. กองพัสดุและทรัพย์สิน	12	8	20
9. หน่วยตรวจสอบภายใน	5	4	9
10. กองการเจ้าหน้าที่	11	7	18
รวม	155	369	524

ที่มา : กองการเจ้าหน้าที่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม 2559

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จำนวน 227 คน โดยใช้สูตรการคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973. อ้างถึงใน รุ่งนภา สีทะ, 2554, หน้า 41)

$$\text{จากสูตร } n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

แทนค่า N = จำนวนประชากรทั้งหมดที่ศึกษา 524 คน

e = ค่าความคาดเคลื่อนของตัวอย่างไม่เกินร้อยละ 5

n = จำนวนขนาดตัวอย่างที่กำหนดได้

$$n = \frac{524}{1 + 524(0.05)^2}$$

$$n = 226.84 \text{ คน}$$

ดังนั้น ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ควรมีกกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 227 คน โดยผู้วิจัยจะใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 230 คน

ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้การเทียบสัดส่วน (Proportional Sampling) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีวิธีการคำนวณหากกลุ่มตัวอย่างดังนี้

$$\begin{aligned} & \text{กลุ่มตัวอย่างของแต่ละส่วนราชการ} \\ & = \frac{\text{ค่าที่ได้จากการคำนวณของกลุ่มตัวอย่าง} \times \text{ประชากรแต่ละช่วงชั้น}}{\text{จำนวนประชากรรวมทั้งหมด}} \end{aligned}$$

ตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

ส่วนราชการทั้ง 10 ส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด	36	16
2. กองกิจการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	19	8
3. กองแผนและงบประมาณ	25	11
4. กองคลัง	36	16
5. กองช่าง	198	86
6. สำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	127	56
7. กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต	36	16
8. กองพัสดุและทรัพย์สิน	20	9
9. หน่วยตรวจสอบภายใน	9	4
10. กองการเจ้าหน้าที่	18	8
รวม	524	230

ที่มา : กองการเจ้าหน้าที่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม 2559

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ซึ่งผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น จากการศึกษาค้นคว้า ทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ ตลอดจนผลงานเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาประมวลสร้างแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อบรรยายคุณลักษณะของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงาน ตำแหน่งงานที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบัน และสังกัดหน่วยงาน กอง/ส่วน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับวัฒนธรรมองค์การ ข้อคำถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Liker) การให้คะแนนในระดับวัฒนธรรมองค์การ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 100)

- 5 หมายถึง มีวัฒนธรรมองค์การอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีวัฒนธรรมองค์การอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีวัฒนธรรมองค์การอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีวัฒนธรรมองค์การอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีวัฒนธรรมองค์การอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ข้อคำถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Liker) การให้คะแนนในระดับความผูกพันต่อองค์การ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 100)

- 5 หมายถึง มีความผูกพันต่อองค์การอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความผูกพันต่อองค์การอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความผูกพันต่อองค์การอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความผูกพันต่อองค์การอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความผูกพันต่อองค์การอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงข้อเสนอแนะการยกระดับความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

2. การสร้างเครื่องมือ

2.1 สร้างแบบสอบถามโดยการศึกษาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และผลงาน วิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมองค์การกับความผูกพันต่อองค์การ เพื่อนำมากำหนดกรอบการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหา โดยกำหนดข้อคำถามให้มีจำนวนมากไว้ก่อน แล้วจึงนำมาตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ถูกต้องที่สุด

2.2 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบให้คำแนะนำ ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

2.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อความถูกต้อง สมบูรณ์ในแบบสอบถามให้มีข้อความที่เหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้ เพื่อขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ดังมีรายนามดังนี้

2.3.1 ดร.วัชรพงษ์ อินทรวงศ์ อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติจังหวัดสกลนคร

2.3.2 ผศ.ดร.ละมัย ร่มเย็น กรรมการหลักสูตร รัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.3.3 นายสถิตย์ เียงราช ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

2.3.4 นางสาวเยาวลักษณ์ ไชยยา ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

2.3.5 จำเอกพิทักษ์ ศรีสวัสดิ์ หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร กองการเจ้าหน้าที่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

2.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอต่อประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเป็นขั้นตอนสุดท้าย ก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป

2.5 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามดำเนินการ ดังนี้

2.5.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.5.2 นำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็น 2 ตัวแปร โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ ระหว่างคะแนน รายข้อ กับคะแนนรวม (Item – Total Correlation) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ด้วยวิธีครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .950

2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบ จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลในการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับความผูกพันของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร
2. นำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 230 คน ซึ่งแจ้งรายละเอียดความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถามนี้ เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกันในการตอบแบบสอบถาม
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อนำแบบสอบถามไปให้บุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จำนวน 230 คน
4. ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำแบบสอบถามไปประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เมื่อได้แบบสอบถามคืนมาแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์เท่านั้นไปวิเคราะห์

2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์โดยการลงรหัส ให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อและบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

3. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามและการแปลความหมายของคะแนนที่กำหนดไว้โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ สถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) นำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมการบรรยาย โดยจำแนกตามตัวแปรอิสระที่จะศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยเรียงจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งกำหนดหาค่าคะแนน

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับวัฒนธรรมองค์การโดยเอาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนเป็นตัวชี้วัด โดยเกณฑ์ ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีวัฒนธรรมองค์การในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีวัฒนธรรมองค์การในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีวัฒนธรรมองค์การในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีวัฒนธรรมองค์การในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีวัฒนธรรมองค์การในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยเรียงจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด ตามวิธีของของลิเคอร์ท (Likert)

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครโดยเอาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนเป็นตัวชี้วัด โดยเกณฑ์ ดังนี้

- 4.51-5.00 หมายถึง มีความผูกพันต่อองค์การในระดับมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง มีความผูกพันต่อองค์การในระดับมาก
- 2.51-3.50 หมายถึง มีความผูกพันต่อองค์การในระดับปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง มีความผูกพันต่อองค์การในระดับน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง มีความผูกพันต่อองค์การในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Person Product Moment Correlation Coefficient) มีเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

- 0.81-1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก
- 0.61-0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับมาก
- 0.41-0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
- 0.21-0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
- 0.01-0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำมาก
- 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีสถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) ใช้ในการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

2.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's-Coefficient)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Person Product Moment Correlation Coefficient)

4. การศึกษาแนวทางการพัฒนาวัฒนธรรมองค์การกับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยด้านใดมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละด้าน ผู้วิจัยจะนำไปพิจารณา ร่างข้อเสนอแนะความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร เพื่อเสนอต่อคณะผู้บริหาร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร